

ነብዩ¹

በሐጢያት በመበከል
የቆሸሸው የኔ አካል
ሐጢያቱን የሚገልግል
አሰኝቶት ልዩ ፀበል፤

ጉረሮዩ በመቃጠል
አንጀቱ በመሰልሰል
ከንፈራ በመክሰል
ሰውነቴ በመዛል፤

የራብው ወሻ ይመስል
እያልኩኝ ከል ከል
በበርሐ ስንቀዋለል፤

ድንገት ዓይኔን ስጥል
ከመንታ መንገድ መሀል
አየሁኝ ዝሆን የሚያህል
ሰውነቴ የሚንበለበል
ክንፈ ስድስት ሱራፊል።

እኔም ፈርቸ በመዋለል
ለመደበቅ ብዩ ገለል
ወደኋላ ልሮጥ ስል፤

ሱራፊሉ በመዝለል
እንደ ሜዳ ፍየል
ወደኔ በመፈለል፤

ያዘኝና በቀላል
አቅፎኝ እንደ ግልገል
ከመሬት በማንጋለል፤

እጆቼን ላመል
ለመንካት ያህል
ካይኔ ላይ ሲጥል፤

አሉና ጉልጉል
ንስር ሲታጎል
ጎጆው ሲተካል
ዓይኑ እንዲመስል፤

ትንቢት እንደ ስዕል
ሰማይ ላይ በመንጣለል
ታያቸው ብሎ ወለል።

የጆሮቸን ክፈፍ²
በክንፎቹ ጫፍ
ሲያረጋቸው ተንኮፍ፤

ተሞሉ እስከ ገደፍ
በከባድ የጨኸት ጎርፍ
እየተሰማ ብሎ ከፍ
ከአፅናፍ እስከ አፅናፍ
ምድርን የሚያንዘፈዝፍ
አርያምን³ የሚያርገፈግፍ።

አየሁኝ በሩቁ
በጣም የሚያስደንቁ
ገመድ የታጠቁ
ዓለምን የናቁ
ባህታውያን የበቁ
በደስታ እየሳቁ፤

ሙታንም የፀደቁ
ከቀብራቸው እየነቁ
እልልታ እያደመቁ፤

ሰልፋቸውን እየጠበቁ
ምድርን እየለቀቁ
ኔፋልን⁴ እየሰነጠቁ
ወደ ሰማይ ሲመጥቁ፤

መላዕክቶች የረቀቁ
ክንፋቸውን እየሰበቁ
እያብረቀረቁ
በያሬድ ዜማ ሲደልቁ፤

ሐረጎች እየተልበቀበቁ
በዛፎች እየተንፈቀቁ
ቅርፊታቸውን እየፋቁ
ወደላይ ሲተልቁ፤

ጭራቆችም ሲበርቁ
በወሃ ሲንበጫረቁ
ሐጢያተኞችን እያነቁ
ወደ ቀላይ⁵ ሲጠልቁ።

Back to Meskot

The views reflected in the above poem/article are solely of the author and are not necessarily shared by Meskot. You may contact Mesfin Arega for comments at mesfin.arega@gmail.com.

ሱራፊሉም በመለጠቅ
ወደ አፌ አለና ዝቅ
የተቆረወን በደሸቅ
ምላሴን አርጎ እንቅ፤
ተፍቶበት የሱን ምራቅ
ፈትጎት እንደ ጨርቅ
እድፉን በማስለቀቅ
አጠቦ በማለቅለቅ
ጠምዝዞ በመጭመቅ
አደረገው ደረቅ።

ከዚያም ብሎ ጎንበስ
በጣቶቹ በልስልስ
እስከ እንጥሌ ድረስ
ምላሴን በመዳበስ፤
የጥበብ ዘንድን ህዋስ
የመንደፊያውን መቀስ
በሰይፍ በመቀንጠስ፤
ገና እያለ ትኩስ
ደሙ እያለ ፍስስ
በዝግታ ብሎ ቀስ
አጣበቀው ከኔ ምላስ።

ከዚያም በመቀጠል
ደረቱን መሀል ለመሀል
በሚያበረቀርቅ ሾተል⁶
ለሁለት በመከፈል፤
ልቤን በመሰለል
ጨምሮ የምቱን ደወል
ሰጠው ብርታትና ጎይል።

የሆዴንም ክልል
የጨንጎራየን መድበል
አጠበውና በፀበል
አስቀመጠበት ከመሃል
በጣም የጋመ ክሰል
ግብዳ - የሚያህል ንል።

ስንከራተት በዋተታ
ነፍሴን ስቸ ያን ለታ
ከወደኩበት ቅዱስ ቦታ፤

በክንፎቹ በቀስታ
አድርጎኝ መታ መታ
ስነቃ በደስታ፤

ሲለኝ ሲሰማሁት ጌታ
ነብዩ መስፍን በርታ
መርጨሃለሁ ከሰው ተርታ
አትጠራጠር - አታመንታ።

ልበስና ይሄን ኩታ
ቶሎ ተነስ ባንዳፍታ
አልሰጥህም ምንም ፋታ፤
ዓለም ገምቶ በሽታ
ከዋልታ እስከ ዋልታ
ሰፍኗልና በሽታ።

መንፈሴን ያለውን ግርማ
ለብሰኸው እንደ ሸማ
ታጥቀኸው በጥምጣማ
አጥልቀኸው እንደ ጫማ፤

እየተሟሟክ በከተማ
በገጠርና በወርማ
እየወጣህ ከማማ⁷
አዋጅ በል - ቃሌን አሰማ፤

የሰውን ልብ ፋልማ⁸
ከፍለኸው በጉለማ⁹
አቁስልበት - አድማ
ለብልበው - ፍጆው በሳማ
አቃጥለው - አርገው ባድማ።

ዲባቶ¹⁰ መስፍን አረጋ¹¹፤ መጋቢት፤ 1997 ዓ.ም

¹ ይህ ግጥም ነብዩ (The Prophet) በተሰኘው - ታላቁ ሩሲያዊ ቀያኒ (poet) እስክንድር ሰርጌቪች ፑሽኪን (Alexander Sergeyevich Pushkin) በገጠመው ግጥም ላይ የተመሰረተ ሲሆን ግጥሙም የተመረከዘው በትንቢተ አሳያስ ምእራፍ 6 ነው። ይህንና ሌሎቹን ግጥሞቹን «የፑሽኪን ግጥሞች በመስፍን እይታ» በሚል ርዕስ - እንደ አብሔር (God) ፈቃድ - በቅርቡ በማሳትመው መጽሐፍ ላይ መመልከት ይቻላል። አብሔር ማለት እግዚአብሔር የሚለውን የተንዛዛ ቃል በማሳጠር የተገኘ ነው። በተመሳሳይ ሁኔታ ወልደሔር (Christ) ማለት እየሱስ ክርስቶስ ማለት ሲሆን፤ ደቀሔር (Christian) ማለት ደግሞ ክርስቲያን ማለት ነው። ደቅ ማለት በግእዝ ልጅ፤ ተከታይ፤ ማለት ነው «ደቀ መዝሙር» እንዲሉ ተማሪ፤ ዳዊት ደጋሚ ሲሉ። እንዲሁም ቤተሔር (Church) ማለት ቤተክርስቲያን ማለት ይሆናል።

² ክፈፍ = ጫፍ፤ ጠርዝ

³ ራማ ማለት በግእዝ ሰማይ ማለት ነው «ምህላነ ስማዕ እምራማ» (ምህላችንን ከሰማይ ስማ) እንዲሉ። አርያም ማለት ደግሞ የራማ ብሻር (ማለትም ሰማዮች) ማለት ነው።

⁴ ኔፋል (air) ማለት አየር ማለት ሲሆን ቃሉ የተገኘውም አንፋሎት ከሚለው ቃል ነው።

⁵ ቀላይ = በጣም ጥልቅ፣ ጠሊቅ ጉድጓድ።

⁶ ሾተል = በሁለት ወገን ስለት ያለው ቀጭን ሰይፍ።

⁷ ማማ = ረኝም ቆጥ።

⁸ ፋልማ = ለምና ወፍራም መሬት፣ በወሃ ዳር ያለ።

⁹ ጎለመ = ከፈለ፣ ለየ፣ ቆረጠ።

¹⁰ ዲባቶ (doctor) ማለት ዶክተር ማለት ሲሆን ቃሉ የተገኘውም ዲቦ (በላይ) የሚለውን የግእዝ ቃል አቶ ከሚለው ቃል ጋር በማጣመር ነው። በተመሳሳይ ሁኔታ ሊቀ እና አቶ የሚሉትን ቃሎች በማጣመር ሊቃቶ (master) እንዲሁም ምስማክ (መሰረት) የሚለውን የግእዝ ቃልና አቶ የሚለውን ቃል በማጣመር ሲማክቶ (bachelor) የሚሉትን ቃሎች እናገኛለን። ስለነዚህና ሌሎች ቃሎች አመሰራረት ለመረዳት «ሰገላዊ አማረኛ» (አማሮምኛ) በሚል ርዕስ በቅርቡ ያሳተምኩትን መጽሐፍ ሊመለከቱ ይችላሉ። ሰገል ማለት በግእዝ ጥበብ ማለት ነው «ሰብአ ሰገል» እንዲሉ «የጥበብ ሰወች» ለማለት ሲፈልጉ። ይህም ቃል ሳይንስ የሚለውን የባእድ ቃል ይተካልናል፣ ጥበብ የሚለውን ቃል wisdom ለሚለው በመተው። ከዚህም ሰገለኛ (scientist)፣ ሰገላዊ (scientific) የሚሉትን ቃሎች እናገኛለን። ስለዚህም «ሰገላዊ አማረኛ» ማለት «ሳይንሳዊ አማረኛ» (Scientific Amharic) ማለት ይሆናል። «አማሮምኛ» ማለት ደግሞ አማረኛንና አሮምኛን በማጣመር የፈጠርኩት ቃል ነው - ሰገላዊ አማረኛን በመጻፍ ቋንቋችንን ሰገላዊ ለማድረግ የአሮምኛን ቋንቋ በሰፊው ተጠቅሜበታለሁና። የዚህም መጽሐፍ ሁለተኛ ስርሰም (second edition) በቅርቡ ታትሞ ይወጣል። ስርሰም (edition) ማለት - ከዚህ ቀደም ለማርባት በማያመችና አሻሚ በሆነ ሁኔታ - «አትም» እንለው የነበረው ሲሆን ቃሉ የተገኘውም ሲሬሱ (አርማት) ከሚለው የአሮምኛ ቃል ነው። ግሱም ሲረባ ሰረሰመ (edit)፣ ስርሰም (edited)፣ ሰርሳሚ (editor)፣ ስርሰማ (editing) እያለ ይሄዳል። ስለዚህም «ሁለተኛ ስርሰም» (second edition) ማለት ከዚህ በፊት «ሁለተኛ አትም» እንለው የነበረው ነው ማለት ነው።

¹¹ ይህን ጸሐፊ በጻፍኩ (email): mesfin.arega@gmail.com ማግኘት ይቻላል። ጻፍኩ (email) ማለት ኢሜይል ማለት ሲሆን ቃሉ የተገኘውም ጸጋስ (electric) እና ደብዳቤ የሚሉትን ቃሎች በማጣመር ነው። ግሱም ሲረባ ጸደብ (to email)፣ ጽድብ (emailed)፣ ጻፍኩ፣ ጽደባ (emailing) እያለ ይሄዳል። ጸጋስ (electric) የሚለው ቃል የተገኘው ደግሞ ጠምጊስ (መብራት) ከሚለው የወላይትኛ ቃል ነው።